

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1727
7/1730
7/1733
7/1920
7/2158
7/2160
04/09/2023

Sayı : E-99074258-610- 096
Konu : Yazılı Soru Önerge Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 21.07.2023 tarihli ve Z-43452547-120.07.04-1250987 sayılı yazınız
b) 21.07.2023 tarihli ve Z-43452547-120.07.04-1253775 sayılı yazınız.
c) 28.07.2023 tarihli ve Z-43452547-120.07.04-1256030 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c)'de kayıtlı yazıyla iletilen Tunceli Milletvekili Ayten KORDU'nun 7/1727, Ankara Milletvekili Aylın YAMAN'ın 7/1730, Edirne Milletvekili Ahmet Baran YAZGAN'ın 7/1733, Mardin Milletvekili Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 7/1920, 7/2158 ve Mersin Milletvekili Perihan KOCA'nın 7/2160 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (12 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ANKARA MİLLETVEKİLİ AYLİN YAMAN'IN 7/1730 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızın özel eğitim kurumlarında okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayılarına ilişkin bilgileri "http://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=460" internet adresinde yayımlanan 2021-2022 yılı Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri kitabının 1.15 tablosunda yer almaktadır. 2022-2023 eğitim-öğretim yılı Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri kitabı ulusal veri yayınlama takvimine göre aynı adreste yayımlanacaktır.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerini öncelikle kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı veya özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak sürdürmeleri esas olmakla birlikte bu bireylerin gelişim alanlarındaki özellikleri, eğitim ihtiyaçları ile yeterlikleri doğrultusunda hizmet sunulmak üzere özel eğitim okulları da açılmaktadır.

Bunun yanında zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden sağlık problemi nedeniyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayan öğrencilere evde eğitim hizmeti sunulmakla birlikte, sağlık problemi nedeniyle sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi gören öğrenciler için de hastane sınıflarında eğitim hizmeti verilmektedir.

Ayrıca evde eğitim gören özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim hizmetlerinin kalitesinin artırılması amacıyla taşınabilir eğitim materyalleri hazırlanmıştır. Hafif ve orta ağır düzeyde zihinsel yetersizliği ve otizmi olan; görme, işitme ve bedensel yetersizliği olan bireyler için basılı, mekanik ve dijital materyalleri içinde barındıran bir set olan taşınabilir eğitim materyalleri (EVKİT), 2022 yılında 1.000 adet hazırlanarak evde eğitim hizmeti alan öğrencilerimize ulaştırılmıştır.

Özel gereksinimli bireylerin eğitimi, rehabilitasyonu, hayata entegrasyonu ve kendi gelişim süreçlerinin desteklenmesi için Bakanlığımızca yürütülen çalışmalardan biri de özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerince verilen destek eğitimleridir.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendindeki "*Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi: Özel eğitim gerektiren bireylerin konuşma ve dil gelişim güçlüğü, ses bozuklukları, zihinsel, fiziksel, duysal, sosyal, duygusal veya davranış problemlerini ortadan kaldırmak ya da etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak, temel öz bakım becerilerini ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,*" hükmü doğrultusunda faaliyet göstermekte olan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine özel gereksinimli bireylere verilen destek eğitimler karşılığında 652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki "*Engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili sağlık kurum veya kuruluşlarınca verilen Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporuyla asgari %20 oranında engelli olduğu, 18 yaş altı çocukların Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu ile özel gereksinimi olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından da eğitsel değerlendirme ve tanılamaları yapılarak 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimini almaları uygun görülen görme, işitme, zihinsel, bedensel yetersizliği olan bireyler ile dil ve konuşma, özel öğrenme güçlüğü, otizm spektrum bozukluğu olan bireylerden ilgili destek eğitim*

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

programında belirtilen yaşlardaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bireylerin eğitim giderlerinin her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır. Bu engelli bireylerin engel grupları ve dereceleri ile engelinin niteliğine göre eğitim programlarının kapsamı ve eğitim süreleri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yönetmelikle belirlenir." hükmü doğrultusunda ödeme yapılmakta olup söz konusu destek eğitimler için özel gereksinimli bireyler ya da veli/vasilerince kuruma herhangi bir ödeme yapılmamakta ve ödeme süresi sosyal devlet anlayışının bir tezahürü olarak Bakanlığımızca yönetilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 31'inci maddesinin birinci fıkrasındaki "*Özel eğitim okulunun özel eğitim ve rehabilitasyon birimine ve özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam eden (Değişik ibare:RG-24/5/2013-28656) engelli bireylerin aylık destek eğitimi giderleri, Maliye Bakanlığınca belirlenir ve Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten kurumca (Değişik ibare:RG-24/5/2013-28656) engelli bireye bir ayda sekiz ders saati bireysel ve/veya dört ders saati grup eğitimi verilmesi şartıyla kurumlara ödenir.*" hükmü doğrultusunda özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özel gereksinimli bireylere ayda sekiz ders saati bireysel ve/veya dört ders saati grup eğitimi verilmektedir.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özel gereksinimli bireylere 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi doğrultusunda görme, işitme, zihinsel, bedensel yetersizliği olan bireyler ile dil ve konuşma, özel öğrenme güçlüğü, otizm spektrum bozukluğu olan bireylere destek eğitim hizmeti verilmektedir. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde toplam 554.677 özel gereksinimli birey kayıtlı olup bu bireylerin 379.015'i 0-14 yaş aralığında, 113.552'si de 15-24 yaş aralığında olup, 62.110'u da 25 yaş üstü gruptadır. Diğer yandan bedensel engeli nedeniyle özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine gidemeyecek durumda olan toplam 6.492 bireye de evde destek eğitim hizmeti sunulmaktadır.

2023 yılı Temmuz ayında 3.189 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde toplam 472.942 özel gereksinimli bireye destek eğitim verilmiş olup bu eğitimler karşılığında Bakanlığımızca 1.395.613.760,05 TL destek eğitim ödemesi yapılmıştır. 2023 yılının ilk yedi ayında özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerince verilen destek eğitimler karşılığında 9.591.972.896,73 TL ödeme yapılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı kurumlara ait tip projeler 81 İl Valiliği tarafından kullanılmak üzere hazırlanmakta olup güncel mevzuata uygun olarak planlanması, erişilebilirlikle ilgili kriterlerin sağlanması tip projelerdeki öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 No.lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına öncelik verilmektedir.

Başta fiziksel engelliler olmak üzere bireyler için okul binalarında yapılması öngörülen düzenlemeler; ilk defa Bakanlığımızın 1992/40 No.lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 No.lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 No.lu Genelgesi ile duyurulmuştur.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Genelge gereğince; okul girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşiksiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi, tören alanlarının fiziksel engelli öğrencilerin ulaşabilirliğini ve hareketini kolaylaştıracak şekilde erişilebilir olması öngörülmüştür.

Diğer taraftan özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerini öncelikle kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı yürütebilmeleri için bu kapsamda yeni tip projelerimizde eğitimin bütün kademeleri göz önünde bulundurularak Destek Eğitim Odalarına yer verilmiştir.

Eğitimin her kademesinde bütün engel gruplarının durumlarına yönelik fiziki alt yapı tesis edilmekte olup mekânsal olarak ihtiyaçlarını karşılayacak bütün donanımlar hizmete sunulmaktadır. Eğitim binası ile ilişkili kapalı iç bahçe (atrium tarzında) ve uygulama bahçesi, trafik parkı, oyun parkına uygun donatılmış açık dış mekân düzenlemesi yapılarak mimari olarak zengin mekânlar oluşturulmaktadır. Derslikler ve atölyelerde akıllı tahta sistemi kullanılarak öğrencilerin teknolojik gelişmelerden faydalandırılması sağlanmaktadır. Engel grubuna yönelik bina içinde ve dışında duvar ve döşemelerde hissedilebilir yüzeyler kullanılarak öğrencilerin dokunsal duyularına hitap edecek mekânlar oluşturulmaktadır. Sesli uyarı sistemleri kullanılarak bina içi dolaşımları kolaylaştırılmaktadır. Ayrıca mekânsal olarak asgari düzeyde bulunması gerekli olan mahallere Millî Eğitim Bakanlığı Kurum Açma, Kapama ve Ad Verme Yönetmeliği'nde özel eğitim kurumları başlığı altında yer verilmiş olup ayrıca Bakanlığımız mimari ihtiyaç programlarıyla desteklenmiştir.